

Ioan. 1.
Heb. 1.
Apoc. 4.
& 19.
Gen. 1.
Colof. 1.
Act. 14.
Psal. 104.
Psal. 32.
Psal. 136.
Math. 19.
Gen. 1. 5.
& 9.
Colof. 3.
1. Cor. 11.
4. Efd. 3.
Gen. 2.
Esa. 45.
Eph. 2.
2. Pet. 1.
2. Pet. 3.
Gen. 1.
& 9.
Sap. 2.
Ezech. 17.
Gen. 2.

1. Tim. 2.
Rom. 5.
Gen. 3.

Gen. 3.
& 5.
Eccl. 17.
Sap. 11.
Sap. 2.

Gen. 3.
Esa. 59.
Gen. 4.

Gen. 3.
Psal. 54.

Gen. 3.
Apo. 22.

Gen. 3.

1 Creatio mundi per æternum λόγος.

QUOD IMMENSUS ille Iehoua decreuisset tum per suum Æternum λόγος ac sapientiam, se patefacere, tum per suum sanctum Spiritum se communicare, creauit in principio cælum, terram, mare, & quæ illis cõtinentur omnia, suo illo æterno verbo atq; architectrice sapientia: illisq; vniversis vitam suo æterno Spiritu afflauit atque infudit.

2 Hominis creatio.

PROPTEREA ipse Iehoua decreuerat creaturam aliquam effingere ad suam ipsius imaginem ac similitudinem, quæ ceteris terrestribus creaturis præesset ac dominaretur, atq; ita verbo suo æterno è limo terræ hominem formauit, ac Spiritu suo ei vitam indidit.

3 Finis creationis hominis.

HOC ERAT Iehouæ propositum hominem creati, ut compotẽ faceret eum suæ cognitionis, ac participem suæ præsentia: neq; ipsum tantum, sed totam etiam eius posteritatem, dummodo ipsi proprium Creatorem agnoscerent, & ipsius beneuolentia freti, iungi studio incumberent diuinorum præceptorum obseruationi.

4 Status hominis ante lapsum.

PRIMUS hic homo Adamus, sic ad diuinam imaginem ac similitudinem creatus, in Paradisum (quem statum, docendi gratia, dextram appellabimus) ab ipso Iehoua fuit collocatus, ea lege, ut & integram creatoris sui cognitionem, & rectam certamq; diuinæ bonitatis persuasionem retineret: tum etiam eius præceptis obtemperaret: mortis pœnam comminatus, si secus quippiam admitteret: ac porro à dextera detractum, ad leuam traductum iri.

5 Lapsus hominis.

HOMO VERÒ diuinæ manifestationis oblitus, cælestiq; præcepto susq; deq; habito, vanis Serpentis promissionibus delinitus, fœmineisq; verbis inescatus, fructu (quamuis interdicto) vesci non dubitauit.

6 Peccatum hominis.

HOMO ILLIUS cibi interdicti esu, se Deum aliquem sine DEI opera euasurum sperabat, suoq; iudicio & scientia boni ac mali discrimen citra errorem diiudicaturum. Sed prorsus contra euenit. Nam pro Deo immortalis, mortalis homo effectus est: pro integro, corruptus: pro innocente, peruersus: usq; adeo ut suspectam habens Dei erga se beneuolentiam, eum pro aduersario duxerit, atq; ipsius etiam fugere conspectum, à quo impensè amabatur, quiq; illum in integrum restituere volebat, ac postliminio ad dexteram (unde fuerat deturbatus) reuocare, & ipsius nuditatem ac turpitudinem, noua innocentia atq; iustitia vestimentis operire.

7 Humanæ prudentiæ calliditas ad celandum vitium.

HOMO PRÆSUMPTA θεοσεχθίας, id est, diuini odij erga se, opinione, suam nuditatem & turpitudinem (peccati effecta) celare instituit, ac ficulnea pratexere folia (cuiusmodi reuera sunt humana studia, merita, ab animoq; dissidenti ac sibi malè conscio profecta opera). Decreuit etiam Creatoris sui fugere conspectum, à quo impensè amabatur, quiq; illum in integrum restituere volebat, ac postliminio ad dexteram (unde fuerat deturbatus) reuocare, & ipsius nuditatem ac turpitudinem, noua innocentia atq; iustitia vestimentis operire.

8 Hominis fuga à Dei conspectu.

SINISTRUM VERÒ illud Adami de ipso Deo iudicium, anticipataq; opinio, ita deprauauit atq; peruertit hominis animum, ut sibi amplius persuadere non posset, Deum sibi velle esse propitium, quin potius cœcitate mentis perturbatus, arbitrabatur illum sibi esse insensum, suaq; inuidere fœlicitati ac moliri exitium. Hinc illa fuga, hinc sui latitatio, hinc cœcus suæ infœlicitatis amor, hinc melioris conditionis desperatio, hinc deniq; transitus ille ac miserrimus casus è dextra in sinistram, è fœlicitate in miseriam, è vita in mortem. Atq; hoc pacto è Paradiso iam mente se exclusit homo, propter admissum scelus, conceptamq; animo diuinæ Maiestatis maleuolentiam.

9 Misericordia Dei erga peccatorem hominem.

IEHOUA DEUS immensa bonitatis ac clementiæ pater, commiseratione permotus erga humanum genus (cuius hic homo seminarium erat) Adamum ipsum, quamuis peccatorem & perfugam, ac sui Creatoris præsentiam perhorrescentem, benignè compellat, alloquiturq; ut hac ratione ad fœlicem statum, melioremq; Paradisum, pro sua misericordia & clementia, illum reuocet: fide tamen atq; obedientia, quandoquidem dissidentia & pernicatia perniciem sibi accersuerat.

10 Diuina promissio de Sathanico regno destruendo, Mesiæq; mittendo in remedium humani generis.

QUAMUIS AUTEM Iehoua DEUS hominem sibi charissimum, dissidentia crimine lapsum intueretur, totq; vitijs, nempe prauo iuditio, θεοσυγία & rebellionē infectum, eum nihilominus perquirat,

16 Aduentus Ioannis præcursoris Mesiæ.

TANDE M cum venit temporis plenitudo, quo Aternus ille decreuerat filiū suū unigenitum in hunc mundum mittere, premisit nuntium ac præcursores Ioannem ante faciem ipsius, ad viam coram illo preparandam. Hic homo missus à Deo venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum, prædicabatq; dicens: Venit fortior me post me, cuius non sum dignus procumbens soluere corrigiam calceamentorum eius. Ego quidem baptizo vos aqua: ille verò baptizabit vos Spiritu sancto.

17 Aduentus Iesu Christi filij Dei.

Cum autem decreuisset Deus Opt. Max. hominis instaurationi extremam, ut aiunt, manum imponere, quem incredulitas, libido, ac pernicacia pessunderat, tandem aliquando, ita ut promiserat, aternum illum suū λόγος, ut caro fieret, in orbem terrarum misit: ut hic DEI filius, simul ac verus homo Iesus Christus, nostri Creatoris εὐδοκίας seu benevolentiam nobis testaretur, ac coram humanis verbis homines homo de sua salute institueret.

18 Iesus Christus Dei filius in Sacramentum seu μυστήριον hominibus datus, ad ingenerandam in eis fidem.

Quoniam humana infelicitatis scaturigo & fons è peruersa de Deo opinione & infidelitate, à serpente afflata emanabat, Christus aternus ille Dei sermo, tanquam μυστήριον sine Sacramentum, in hunc mundum venit, ut homines de diuina benevolentia redderet certiores, idq; suis concionibus, cœlesti sapientia refertis, suis miraculis, vitæ innocentia, morte ignominiosa, resurrectione admiranda, ascensione in cœlos gloriosa, ac Spiritus sancti missione visibili.

19 Iesus Christus Dei filius verum mortificationis & obedientiæ exemplar.

Praterea, cum homo se Deo inuisum opinaretur, & spurcissimis libidinibus præceps in omne scelus rueret, Iesus Christus verus ille Dei filius & verus homo, veniens in hunc mundum ad peccati destructionem ac remedium hominis, se illi proposuit, tanq̃ clarissimum & perfectissimum mortificationis ac obedientiæ exemplar, reddens fidem, dilectionem, honorem Deo & patri dignum: ut eius exemplo Adami posterius discerent fidei ac iusticiæ semitam, qua ad dexteram, id est, ad aternam vitæ possessionem, ad quam fruendam procreati sunt, peruenire possint.

20 Iesus Christus est Agnus Dei qui tollit peccatum mundi.

Aternus ille λόγος homo factus, in terrasq; demissus ad mortalium salutem, à clementissimo patre datus est hominibus, ut illis esset Propheta cœlestis, qui DEI Φιλαυθεωπία filijs Adami demonstraret. Deinde ut esset Sacerdos & Aternus Pontifex, qui tum sacrificio seu proprii corporis immolatione, tum preciosissimi sanguinis effusione peccata mundi elueret ac tolleret, seipsum offerendo in remissionem & expiationem ipsorum: atq; ut veterem illam Sathana lectionem humano corde insculptam, totius infelicitatis & ruina causam, prorsus deleteret. Postremo, hic seruator Dei filius, supremus constitutus est Rex in cœlo ac terra, ut omni pradius potestate regnet, fideliumq; omnium Ecclesiæ unicū sit caput, qui suo Spiritu illam gubernet soleturq;, & ad capeffendas veræ mortificationis ac obedientiæ Deo gratæ exercitationes, humanos animos perpetuo incitet, & sui Spiritus vi alacres reddat.

Tertia partitio.

Hinc ori-
tur alia
diuisio.

Quidam enim mysterijs his cœlestibus fidem præbent, & se obedientia & mortificationis exercitationibus consecrant, ideoq; in dextera collocantur.

Alij verò mysterijs fidei valedicentes, refractarios, immorigeros, Deiq; osiores sese ostendunt, ideoq; reijciuntur.

Hinc man-
nat,

Vita aterna credentibus, & ex animo merigeris, quæ præmium est iustitiæ IESU CHRISTI in ipsis per fidem inhabitantis.

Mors verò aterna infidelibus, immorigeris, & refractarijs, quæ stipendium peccati est, in ipsis habitantibus, cui ipsi sua sponte facti sūt serui.

21 Fructus ac utilitates ascensionis Christi.

Peractis hisce redemptionis nostræ mysterijs, aternus Deus naturam hominis humi affixam cōspicatus, rebusq; aspectabilibus atq; palpabilibus addictam, ita ut mentis oculos vix ad res cœlestes considerandas attollere posset: ex oculorum carnalium aspectu Regem illum Christum, redemptoris iam munere perfunctum, summonit, ad suamq; dexterā collocauit. Tum ut eō nos renocaret, tum etiam ut certā animis fiduciam homines conciperent, diuini erga se fauoris atq; εὐδοκίας utpote cum humanam carnem in tam altum gloriosumq; diuinitatis solum exaltatam cernant. Verus enim ille humani generis Seruator, cœlestis gloria hereditatem pro nobis adiit, hominis pec-

Malac. 4.
Marc. 1.
Esay. 40.
Luc. 1.
Marc. 1.

Gen. 3.
Rom. 5.
Rom. 1.
Iohn. 1.
Luc. 2.
Iohn. 1.

Iohn. 1.
Coll. 1.
1. Tim. 3.
Luc. 2.
Rom. 1.

Rom. 5.
Iohn. 13.
Hebr. 2.
Phil. 2.
Math. 11.

Iohn. 1.
Esa. 53.

Iohn. 1.
Math. 26.
Hebr. 13.
Rom. 3.
Colof. 1.
Math. 28.
Colof. 1.
Iohn. 14.

Math. 25.
Marc. 8.
1. Pet. 3.
Hebr. 11.

Math. 23.
Esay. 30.
Iohn. 3.
Apoc. 22.
Esay. 66.

Iohn. 14.
Luc. 24.

Math. 28.

Act. 1.

Gen. 3.

Rom. 16.
1. Cor. 15.
Gen. 3.
Ioan. 1.
Ierem. 3.

ad se vocat, suam erga eum benevolentiam significat demonstratq³, promisso benedicto illo semine quod Serpentis (à quo seductus fuerat) caput contereret, quodq³ ipsum hominem in pristinam dignitatem, vel, ut rectius dicam, excellentiorem restitueret. Nec Adamo solum hoc pollicetur Deus, sed omni etiam eius posteritati, paterno crimini obnoxia, dummodo ipsi felicissimum hoc Euangelium salutis gratulabundi amplecterentur: ac μισανθροπίας, seu diuini erga se odij, opinione & suspitione sublata, in Dei benevolentia atq³ fauore toti in perpetuum conquiescerent.

11 Mortificationis & obedientiae praecepta fidei annexa.

Gen. 3.
2. Pet. 1.
Rom. 16.

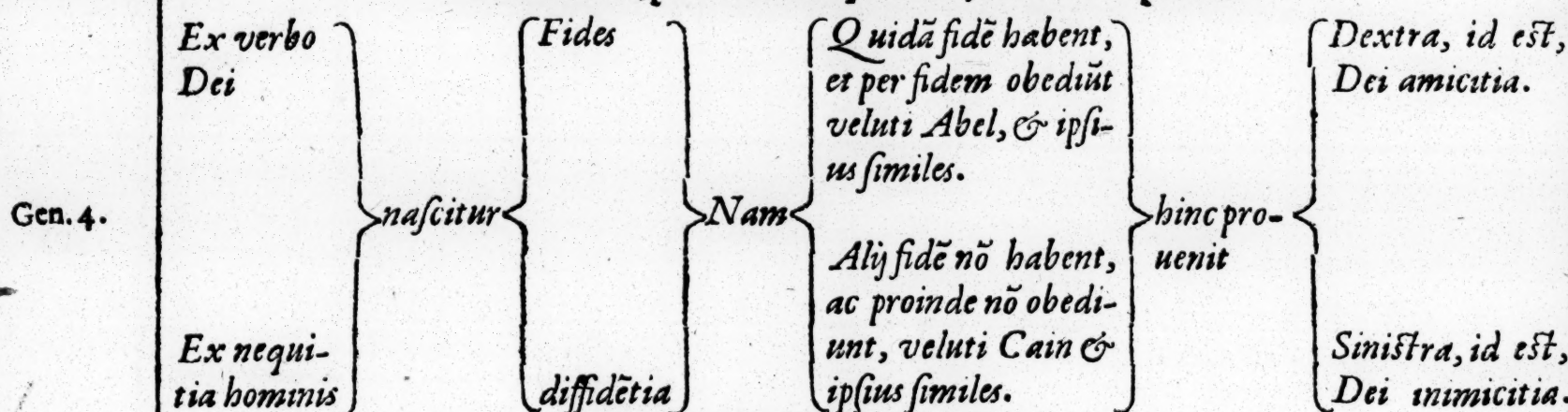
Quum ergo Iehoua hominem diffidentia, inobedientia, suiq³ appetitus illecebra prostratum cerneret, non solum hominis instauracionem promisit, verum etiam bellum ac inimicitias perpetuas illi cum Serpente & eius peruerso semine fore denuntiat. Ac ne de victoria desperet, praesertim tanto tamq³ callido hoste proposito, atq³ adeo nō ita dudum eius victore, misericors ille Deus, certā illi victoria spem facit, promittēs Serpētis caput cōtritū iri, illisō tantū muliebris seminis calcaneo: communicauit etiam homini regenito Spiritus sui vim atq³ robur, ut superior aduersario euaderet.

12 Peccati propagatio.

Gen. 4.
4. Esdr. 4.
Rom. 5.

Aeternus ille Deus, homine, per fidem his diuinis promissis habitam, sibi reconciliato, confirmatq³ sua erga eum benevolentia, ipsum extra voluptatis hortum ablegat: utq³ interim fidei, mortificationis & obedientiae studio incumbat, iubet. Is autem homo liberos sibi similes gignit, id est, corruptioni obnoxios, felicitatis tamen aeternae capaces, modò Deo Opt. Max. omniumq³ rerum Creatori ac reparatori, ex animo fidant, diuināq³ ipsius voluntati morem gerant.

Ex sermone, promissioneq³ diuina, oritur haec partitio.

13 Ecclesia Dei & Ecclesia Sathanæ.

Gen. 4.
1. Pet. 1.
1. Ioan. 3.
Math. 3. & 12.
Ioan. 8.

Illic oriuntur diuersa proles, duoq³ filiorum genera, ex quibus duae existunt Ecclesiae. Alteri namq³ diuino semine concepto, Deo fidunt ac ipsius voluntati obtemperant, Creatorem suum ex animo colentes: Alteri verò Sathanici seminis virus sua sponte suscipientes, filij reprobij fiunt, ac Deo eiusq³ studiosis & reuerentibus insensij, inse etatores, obrectatores aliena laudis, scelerati, homicide, patris Sathana instar & Caini. At verò Dei filij μακροθυμίας & tolerantia dono praediti, omnia fortiter perferunt, certa spe futura tandem victoria freti.

14 Distinctio Ecclesiae fidelium ab Ecclesia infidelium.

Gen. 12. & 15.
Rom. 4.
Gal. 3.

Quarum inundatione repurgato mundo, Aeterno illi placuit Ecclesiam & cœtum filiorum suorum separare, & notis quibusdam discernere ab omnibus Nationibus & populis infidelibus immorigerisq³ totius orbis terrarum: ac proinde in hunc finem elegit Abrahamum, quem per fidem iustificatum, constituit omnium credentium & per fidem obedientium Patrem. Cui etiam pollicitus fuerat, in ipsius semine omnes orbis familias benedictum iri. Rexit hunc praterea Deus Opt. Max. atq³ deduxit suo sancto Spiritu, docens exercitia vera fidei, mortificationis, & obedientiae: ut eadem ipse suos posteros doceret.

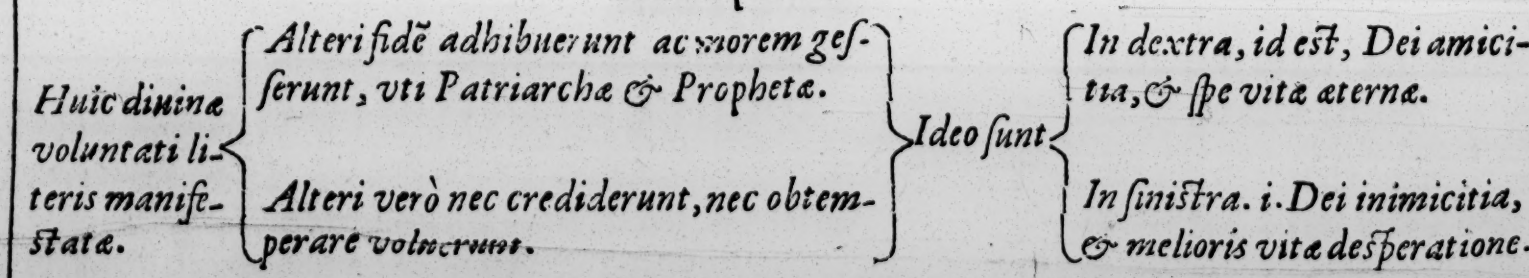
15 Diuina voluntas literis mandata.

Ezod.
Leuit.
Num.
Deut.

Verum enim verò, cum obseruasset summus ille Iehoua, homines indies magis ac magis deprauari, eousq³ ut nec proprii peccati quidem sensu tangerentur, voluntatem illis suam scripta Lege patefecit: ut eius consideratione ac ingi studio, tum diuinam erga se benevolentiam agnoscerent, tum etiam ut semper eam tanquam speculum ob oculos sibi proponerent, quò peccatorum suorum maculas possent dignoscere, quibus fidem, mortificationis studium, & obedientiam polluebant. Quae illi à Deo tam seriò & accurate praescripta erant.

Altera partitio.

Esa.
Ierem.
Ezech.
Ozeas.
Micheas.
Zachia.

cato amissum, ut quicumq; illi fidem habuerint, ac diuina voluntati morem gesserint, eandem sperent & adipiscantur hereditatem, quam eorum princeps & caput aternusq; aduocatus iam adeptus est, summa & ineffabili perfruens gloria.

22 Spiritus sancti actiones seu officia in humanis animis.

Postremo, cum animaduerneret Deus Opt. Max. quam graue ac periculosum bellum homini gerendum esset cum sua ipsius dissidentia ac cupiditatum suarum effreni libidine, et quanta esset humana imbecillitas, quantoq; impar tam firmis ac potentib. hostibus (assumpto in caelis seruatore **CHRISTO**) Spiritum suum siue halitum, flatum, virtutem, ἐνεργειαν placet appellare, cum visibili specie, tum etiam mirabili quodam modo in hominum animos immisit, ut pignus esset erga homines amoris atq; beneuolentia, eosq; suo impulsu regeret, omnemq; veritatem doceret, tum per diuini verbi predicationem, tum per sacri lauacri regenerationem, & sacratissima Coena communionem, ac eos quasi manu duceret ad aternam illam vitam & felicitatem, ad quam obtinendam electi fuerant anteq; iacerentur mundi fundamenta.

Quarta Distributio.

Electi namq; spiritu adoptionis sancto praediti, Dei erga se beneuolentiam atq; euangelii habent explorata: eaq; freti, illu inuocant ac deprecantur, afflictionibus et cruce vexati, tum etiam eiusdem Spiritus impulsu sequentes, operibus Fidei, mortificationis, atq; charitatis diligenter incumbunt.

Hinc oritur ultima diuuisio,

Impij vero infidelitate et peruerso iudicio de Deo eiusq; φιλονεικία abducti, atq; obdurati: sua prudentia Spiritu reguntur, atq; eo modo a maligno etiam spiritu abripiuntur, ut omnia sua studia & actiones ad turpissimas quasq; libidines referant, & ad perturbandam hominum concordiam, rumpendaq; fraterna charitatis vincula, (quam inter fideles vigere vident aegreg; ferunt) continuis studiis se comparant atq; componunt.

Hinc euenit,

Ut pij propter fidem atq; obedientiam, quib. Spiritu Dei animis suis insitum sequuntur, eiusdem Spiritus virtute in ipsis habitatis a mortuis excitantur, ut vita aterna perpetuo perfruantur, quam iam inde a mundi constitutione Deus ipsis preparauit.

Infideles vero & refractarij in incredulitate persenerantes, prauoq; de Deo Opt. Max. iudicio, quiq; prudentia carnali ducti, ac Sathana spiritu abrepti, ad opera carnis (qua Deo inimica est) sua conferunt studia: Ideoq; in perpetuum & fauore et consortio aspectuq; diuino priuati, aeternis supplicijs damnati addicentur.

23 De ultimo iudicio in secundo Christi aduentu.

Harum omnium rerum complementum manifestabitur in secundo aduentu filij Dei, eo quod diem statuit Deus in quo iudicaturus est orbem terrarum cum iustitia, per eum virum (Christum nempe) per quem decreuerat: fide praestita omnibus, quum excitaret illum ex mortuis. Cui etiam dedit Pater potestatem iudicandi: quia filius hominis est. Qua de re nequaquam mirandum, quia veniet hora in qua omnes qui in monumentis sunt, audient vocem eius. Et prodibunt qui bona fecerunt, in resurrectionem vitae: qui vero mala egerunt, in resurrectionem condemnationis.

24 Perfectio aeterni regni Dei & Christi eius.

Postquam igitur per hominem mors, etiam per hominem erit resurrectio mortuorum. Quemadmodum enim per Adam omnes moriuntur, ita et per Christum omnes viuificabuntur. Vnusquisq; autem in proprio ordine: primitia, Christus: deinde ij qui sunt Christi in aduentu ipsius: Mox finis, quum tradiderit regnum Deo & Patri: quum aboluerit omnem principatum et omnem potestatem ac virtutem. Nam oportet eum regnare, donec posuerit omnes inimicos sub pedes suos: Nouissimus hostis abolebitur mors. Nam omnia subiecit sub pedes illius. Atqui quum dicat quod omnia subiecta sint, parum est, excipiendum eum, qui subiecit illi omnia. Quum autem subiecta fuerint illi omnia, tunc & ipse Filius subicietur ei, qui illi subiecit omnia: ut sit Deus omnia in omnibus.

FINIS TABULAE.

Serenissimae Elizabethae, Angliae, Franciae, Hiberniae Reginae: non tam Regij fastigij samplitudine, quam praestantissimis moribus insigni, literarum, multarumq; linguarum scientia, & alijs elegantissimis animi corporisq; dotibus ad miraculum usq; ornatissimae, Antonius Corranus Hispallensis, in signum memoriamq; grati animi, ob hospitalitatem in hoc Regno acceptam, quum in Angliam, propter Euangelicae veritatis professionem extorris appulisset, humanissimeq; esset exceptus: offert hanc Tabulam, pro xeniolo huius noui Anni. 1570.

Collofs. 1.
1. Ioan. 2.

Ioan. 14.

Act. 1.

Rom. 8.

Eph. 1.

Rom. 8.

Math. 25

Rom. 8.

Math. 25.

Act. 17.

Ioan. 5.

Math. 25.

1. Cor. 15.